

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 11. detsember 2017
(OR. fr)

15633/17

COAFR 326
CFSP/PESC 1135
RELEX 1106
COHOM 163
COHAFA 109

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 11. detsember 2017

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 15311/17

Teema: Kongo Demokraatlik Vabariik

– Nõukogu järeldused (11. detsember 2017)

Delegatsioonidele edastatakse lisas 11. detsembril 2017 toimunud nõukogu 3587. istungil nõukogu poolt vastu võetud järeldused Kongo Demokraatliku Vabariigi kohta.

Nõukogu järeldused Kongo Demokraatliku Vabariigi kohta

1. Usaldusväärsete, läbipaistvate, kaasavate ja rahumeelsete valimiste korraldamine peab võimaldama väljuda poliitilisest kriisist, tehes võimalikuks demokraatliku võimuvahetuse Kongo Demokraatlikus Vabariigis (KDV) kooskõlas selle põhiseadusega, mis piirab presidendi ametiaega, 31. detsembri poliitilise kokkuleppega, ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2348 (2017) sätetega ning demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika hartaga.
2. Pärast valimiste ajakava teatavakstegemist 5. novembril rõhutab EL valitsuse ja valimiste korraldamise eest vastutavate institutsioonide, eelkõige sõltumatu riikliku valimiskomisjoni (CENI) suurt vastutust selle eest, et tõhusalt ja viivitamata rakendataks meetmeid ja tegevusi, millega tagatakse sellest ajakavast kinnipidamine usaldusväärse, legitiimse, konsensusliku ja kaasava protsessi kaudu, järgides 31. detsembri poliitilist kokkulepet. Tuletades meelde, et ÜRO Julgeolekunõukogu on korduvalt koos Aafrika Liiduga nõudnud usaldusväärse ja konsensusliku valimiste ajakava kiiret avaldamist, peab EL äärmiselt oluliseks, eelkõige ülemineku eest vastutavate institutsioonide legitiimsuse jaoks, et tagatud oleks nüüd 23. detsembriks 2018 kindlaks määratud valimiste kuupäevast kinnipidamine.

3. EL mõistab karmilt hukka inimõiguste rikkumised, samuti opositsioonipoliitikute, meedia ja kodanikuühiskonna esindajate ning inimõiguste kaitsjate vastased ahistamisjuhtumid. Need ei ole kooskõlas demokraatlike põhimõtetega ja rahvusvahelise õigusega tagatud põhivabadustega. EL rõhutab vajadust austada põhiseadust ning peab hädavajalikuks, et valitsus rakendaks täielikult kõik 31. detsembri kokkuleppega ette nähtud meetmed poliitilise pinge leevendamiseks, mis on vajalikud selleks, et tagada tingimused usaldusväärseteks ja kaasavateks valimisteks, taastada asjaomaste osalejate vaheline usaldus ja leevendada poliitilisi pingeid, eelkõige tuleks vabastada kõik poliitvangid, lõpetada põhjendamatute süüdistuste esitamine ja poliitiliste parteide dubleerimine, tagada ajakirjandusvabadus ja suletud meediaväljaanded uuesti avada. Samuti kutsub EL üles austama kogunemisvabadust ja rahumeelse meelevaldamise vabadust.

4. Sellega seoses kinnitab EL taas oma tahet toetada usaldusväärseid ja kaasavaid valimisi koostöös kõigi Kongo osalejate ja nende partneritega, eelkõige ÜRO, Aafrika Liidu, Lõuna-Aafrika Arenguühenduse, Ida-Aafrika järvede piirkonna rahvusvahelise konverentsi ja Rahvusvaheline Frankofoonia Organisatsiooniga. Oma tehnilise ja rahalise toe rakendamisel hindab EL eespool esitatud punktides seoses ülemineku legitiimsust tagava 31. detsembri kokkuleppe kohaldamisega mainitud meetmete rakendamist, aga ka inimõiguste austamist ja poliitilise ruumi taasavamist, samuti nende meetmete rakendamist, mis on vajalikud, et tagada läbipaistev ja kaasav valimisprotsess, rangelt järgida valimiste uut ajakava, avaldada usaldusväärne eelarve ja väljamaksete realistlik plaan, võtta vastu nõutav valimisseadus ja tagada valijate nimekirja usaldusväärsus. EL teeb koostööd oma rahvusvaheliste partneritega, eelkõige valimiste ekspertide ühisrühma raames, kellel peaks olema juurdepääs teabele, mis on vajalik selleks, et täita ülesannet jälgida valimisprotsessi läbiviimist, mis hõlmab ka naiste täielikku osalemist.

5. EL mõistab koos teiste rahvusvahelise kogukonna osalejatega, eelkõige ÜROga hukka inimõiguste ja põhivabaduste kuritarvitused ja tõsised rikkumised KDVs ning rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised eelkõige Kasais. EL on jätkuvalt sügavalt mures julgeolekuolukorra halvenemise pärast Kasais, Tanganyikas ja KDV idaosas, mis mõjutab eelkõige naisi ja lapsi. EL rõhutab veel kord Kongo ametivõimude, eelkõige KDV relvajõudude esmast vastutust elanikkonna kaitsmisel. Inimõiguste Nõukogu 35. istungjärgul Kongo ametivõimude toetusel Kasai kohta vastu võetud resolutsiooni raames jälgib EL suurima tähelepanuga ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo loodud rahvusvahelise ekspertiderühma missiooni. Kõnealune resolutsioon kutsub KDVd Inimõiguste Nõukogu liikmena andma neile vaba ja takistamatu juurdepääsu asjaomastele dokumentidele, territooriumidele ja isikutele ning võimaldama sel tegutseda kooskõlas rahvusvaheliste sõltumatuse ja erapooletuse standarditega.

Samuti toetab EL ÜROd 2017. aasta märtsis traagiliselt surnuna leitud kahe julgeolekunõukogu eksperdi mõrva uurimisel ja nende surma eest vastutajate kohtu ette toomisel.

6. EL tervitab tähtsat rolli, mis on ÜRO KDV stabiliseerimismissioonil, (MONUSCO), kelle pihta suunati 7. detsembril Põhja-Kivus jõhker rünnak, kus oli palju hukkunuid ja haavatuid Tansaania väeüksuse, Kongo sõdurite ja tsiviilisikute seas. EL toetab resolutsiooni 2348 rakendamist, mida toetab MONUSCO käimasolev strateegiline läbivaatamine, eesmärgiga eeskätt paremini kaitsta tsiviilelanikke ning tugevdada selle suutlikkust tagada julgeolek ja pakkuda logistilist tuge usaldusväärse ja kaasava valimisprotsessi läbiviimiseks.

7. EL tunneb muret dramaatilise humanitaarolukorra pärast, mida teravdab poliitiline kriis. KDVs on praegu ligikaudu 4,1 miljonit põgenikku, mille tõttu ÜRO aktiveeris 2017. aasta oktoobris hädaolukordadele reageerimise kõige kõrgema taseme KDVs. Piirkonna riigid seisavad silmitsi pagulaste massilise sissevooluga. Lisaks on 7,7 miljonit kongolast toiduga kindlustamata ja 1,9 miljonit last kannatab tõsise akuutse alatoitumuse all. EL toetab suuremat rahvusvahelist koostööd, et tegeleda selle humanitaarolukorraga. EL tuletab meelde humanitaarabi põhimõtete austamise üliluslikkust ja vajadust tagada juurdepääs mõjutatud elanikkonnarühmadele üha keerulisemas julgeolekuolukorras.

8. Kooskõlas nõukogu eelmiste järeldustega ja ÜRO Julgeolekunõukogu deklaratsiooniga tuletab EL poliitilistele juhtidele ja julgeolekujõudude liikmetele, samuti juriidilistele isikutele meelde nende isiklikku vastutust inimõiguste tõsiste rikkumiste ja vägivallale õhutamise korral ning tegevuste või avalduste korral, mis takistavad poliitilise kokkuleppe rakendamist ja valimiste korraldamist kindlaks määratud ajal, samuti kriisile lahenduse leidmist, mis oleks kõiki osapooli rahuldav, rahumeelne ja austaks Kongo rahva püüdlust valida oma esindajad.

9. EL jätkab toetuse andmist Kongo elanikele, kes seisavad igapäevaselt silmitsi tõsiste sotsiaal-majanduslike raskustega. Selleks et leida kestev lahendus praegusele majandus- ja eelarvekriisile ning tagada õiglase ja kaasava arengu, kutsub EL üles taas alustama struktureeritud dialoogi rahvusvaheliste finantseerimisasutustega ning parandama juhtimist, eeskätt võideldes korruptsiooni, rahapesu ja riiklike vahendite väärkasutamise vastu, mis on samuti sotsiaalseid, majanduslikke ja poliitilisi pingeid põhjustavad tegurid.

10. EL kutsub kõiki Kongo osalejad ning eelkõige Kongo ametivõime ja institutsioone üles etendama konstruktiivset rolli valimisprotsessis ning tervitab välispartnerite toetust sellega seoses. EL tuletab ka meelde kodanikuühiskonna ja eeskätt naiste rolli tähtsust. KDV ja ELi suhete määratlemisel saab otsustavaks see, kas kriisist väljutakse rahumeelselt, austades 31. detsembri poliitilise kokkuleppe konsensuslikku vaimu ja Kongo rahva püüdlust valida oma esindajad.
